

Päätoimittajalta

Valtion kalanviljely uhkaa loppua Inarista

Vuoden alussa syntyi uusi organisaatio, Luonnonvarakeskus eli Luke. Yksi siihen sulautunut tutkimuslaitos on RKTL.

Luonnonvarakeskuksen perustaminen tietää muun muassa sitä, että RKTL:n kalanviljely Inarissa loppuu noin vuoden päästä, jos arvokaloille ja kalavelvoitteelle löytyy hoitajaksi muu taho.

Maa- ja metsätalousministeriön nettisivuilla olevassa muistiossa todetaan vähättelevästi, että vaikka velvoitteeseen kuuluva seurantatutkimus tuottaa myös pätevää ja universaalista tietoa, on viljelytoiminta ja siihen liittyvä muu työ vain alueellisia tarpeita palvelevaa. Tämän vuoksi olisi perusteltua hakea ratkaisu, jossa Inarin viljelytoiminta tiloineen siirretään yksityisen tai julkisen alueellisen toimijan vastuulle.

Inarijärvi-yhdistys kokoontui vuoden alussa pohtimaan uut-

ta tilannetta, jossa toimivaa järjestelmää ollaan romuttamassa. Inarijärvi-yhdistys toteaa kannanotossaan, että valtion vesiviljelyn uudelleen järjestelyn perustana olevat yleispoliittiset syyt ja Luken toimipaikka- ja tutkimusstrategia eivät puolla Inarin toimintayksikön yksityistämistä. Tilanne on yhdistyksen mukaan oikeastaan päinvastainen: Inarista on mahdollista kehittää Luken arktisen tutkimusohjelman tukikohta sen ohella, että se hoitaa parhaalla mahdollisella tavalla valtion lakisääteisen Inarin kalanhoitovelvoitteen. Tämä toteuttaisi myös Luken alueelliseen läsnäoloon perustuvaa toimipaikkastrategiaa.

Aikataulun mukaan neuvottelut Inarin toimintojen siirtämisestä yksityiselle aloitetaan jo tänä vuonna ja siirron on määrä tapahtua 2016 tai 2017. Inarijärvi-yhdistys ihmettelee, mistä löytyisi yritys, joka hoitaa Inarin velvoitteen niin, että yritys tuottaa voittoa, valtio maksaa velvoitteesta nykyistä vähem-

män ja velvoitehoidon tulokset eivät huonone. Pelkästään emokalastojen uusiminen luonnosta ja geneettisesti riittävän laajojen emokalaparvien ylläpitäminen tulevat kalliiksi ja vaativat erikoisosaamista, jota yksityisiltä yrityksiltä tuskin löytyy, yhdistys muistuttaa.

Kaiken kaikkiaan on outoa, että toimivaa järjestelmää ollaan kaatamassa. Uuden luonnonvarakeskuksen strategiassa kehitetään yhden painopisteen olevan arktisessa tutkimusohjelmassa, jonka osana on pohjoisten kalavarojen ja kalakantojen hoidon tutkiminen. Helsingin kamreerikalantutkijat näyttävät olevan sitä mieltä, että tällaiset suunnitelmat toteutuvat vaikka ei Inarissa olisi enää kalantutkimuksen tukikohtaa.

jaakko.peltomaa@inarilainen.fi